

A LAP ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egy évre	6 frt. — kr.
Fél évre	3 " — "
Negyed évre	1 " 50 "
Egyes szám ára	6 kr.
Külföldre egy évre	8 frt. — kr.

Ezen lap megjelenik
hetenkint kétszer:
vasárnap és csütörtökön.

SZÉKELYFÖLD.

Közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap,
a csikmegyei gazdasági egyesület hivatalos közlönye.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓ-HIVATAL:

Kézdi-Vásárhelytől:

Szabó Albert könyvnyomdájában.

Csik-Szeredában:

T. Nagy Imre szerkesztő lakásán.

A lap tartalmát illető közlemények, valamint előfizetési pénzek, hirdetések stb. mindkét szerkesztőségben és kiadóhivatalban elfogadtnak.

Alakítsunk szövetkezeteket a
tej értékesítése czéljából!

(Vonatkozással Erdélyi Károly
urnak hasonló című cikkére.)

Motto: „Concordia res parvae crescunt;
Finis sanctificat media!”

Ezen cím alatt szólal fel egyik okleveles gazdánk s hívja fel megyénk lakosságát, hogy alakítson szövetkezetet a tej és vaj értékesítése szempontjából, hogy ezzel, mint iparozikkal, legyen elő megyénk is egy eddig paragon hevert kereskedelmi ágat. Felhív, hogy mutassunk életjelt, hogy nem halt ki még belőlünk közgazdasági állapotaink emelése iránti tendenciánk s van bennünk vállalkozási szellem és nem engedjük magunkat rabjaivá lenni a kényelemszeretnek és semmittevésnek. Hitem én is, hogy talán fog rajtunk ez intő szó s megragadjuk két kézzel az alkalmat, kiaknázuk a természet által adott kincseket s piacot teremtünk nyersterményeinknek a külföldön, s a külföldről behozott pénz gazdagítván, ezáltal mi is gazdagítani fogjuk az államkincstárt. De íme, ezen hitemben csalódtam, mert senki sem akad megyénkben, ki közgazdaságunk, de főleg közgazdaságunknak a mezőgazdaságot és állattenyésztést illető ága érdekében egyetlen árva szót a nyilvánosság terén emeljen.

Vártam és reméltem, hogy ezen szövetkezet létesítésének, ugyancsak a már több ízben hangsúlyozott gazdasági egyesület felállításának kérdéséhez vidéki gazdáink, néptanítók, közgazdasági előadók és lelkészeink minél tömegesebben hozzá fognak szólni; de reményemben csalókoztam. Mindenki jól érzi magát, meg van elégedve a jelenlegi helyzettel. (?) Az a rimánkodás, panasz nem a helyzetet festő panasz, hanem talán egy megszokott szójárás. (?)

Jó volna, ha így volna, de — fájdalom! — nem így van.

Hanem az egész hallgatásnak az az oka, hogy már vérünkben van megszoktuk a tétlenséget; e miatt bajos kiverni bennünket delejes álmunkból. Ha politizálni kellene, vagy fizetősül ki nem szolgáltatásért kellene felszólalunk, — a helyett, hogy figyelembe vennők a helyzetet — tudnánk elég ékes stílusban írni; ha egy báli referátát kell írni, arra készek vagyunk s vidéki lapjaink ezekre rovatot kell hogy nyissanak. De midőn ily égető kérdés van napirenden, akkor nem akad sem egyetlen szakember; sem egyetlen — egyébkor sirni-ríni tudó — gazda, ki nézetének a nyilvánosság terén kifejezést adjon. Pedig a köz- és nemzetgazdaság s

főleg a földmivelés és állattenyésztés az, a mi minden politikának a rugója. A hol e két tényező megszűnik vagy a bukás szélére jut: ott nincs többé állami élet, ott megszűnt a politika.

Bátran kimondhatjuk, hogy vezér-férfaink, okleveles gazdáink, néptanítók és lelkészeink ezen ügynél bizonyították e szavakat: Minek törődjem más boldogítására való eszmékkel? Ugy is eltelik tőlem maholnap minden.

El biza, de hát az utódok?

Nem hiába írta rólunk br. Orbán Balázs e szavakat: „Ezen egykor makacs, egészen a nyakasságig önálló, egészen a meggondolatlanúságig merész nép ma már egy öntudat és akarat nélküli, tehetetlen, lomha tömeggé változott át, mely lemondott minden nemesebb törekvésről.” Csakhogy ő a Székelyföldről e szavakat politikai értelemben írta, melyhez e helyen nincs szavunk; mi pedig társadalmi és közgazdasági szempontból kell, hogy ezt magunkról elismerjük.

Ennyit most bátor voltam elmondani ez ügyben tanúsított magatartásunkra vonatkozólag, s hiszem, hogy az nem fog agyonhallgattatni s ezután ez ügyhöz bővebben hozzá fognak szólni gazdáink. Ezen reményben áttérek a tárgyra.

Nagyon helyesnek találom Erdélyi K. urnak e tárgyban tett felszólalását; de miután részletekbe nem bocsátkozott s jelenlegi állattenyésztésünk és takarmányozási rendszerünk által a kivített egyáltalán akadályokba ütközönek vélem, bátor vagyok ennél fogva felkérni, hogy eziránti nézetének itta nyilvánosság terén kifejezést adjon, mivel addig ez ügyhöz bővebben nem lehet hozzá szólni.

E tárgyban a „Székely Nemzet” idei 5-ik számában „Brassó megye tejgazdasága” czimén írt és Gróf Schweinitz Gyula ur által tett javaslatokat, ha nem is mindenben, de sok részben osztanunk kell.

Hogy megyénk gazdái között kétségkívül sokan helyeslik ez eszmét és hajlandók egy ily szövetkezet tagjaivá lenni, azt talán fölösleges is mondanunk s ennél fogva, csak a fennebbi kételyek eloszolva legyenek, egy előértekezlet meg fog győzni mindnyájunkat, hogy mennyiben érdekel bennünket ez ügy.

E tárgyban elvárva Erdélyi K. urnak további véleményét, annak kijelentésével, hogy ez ügyre vissza fogunk térni, bezárjuk sorainkat.

B—e K—y.

A törvényszékek rendezéséről szóló
törvényjavaslat — mint lapunknak Bu-
dapestről távirják — harmadszori olva-
sásánál 80 szavazattal 48 ellen elvet-
tett.

Ipartörvény-javaslat.

I. FEJEZET.

Az ipar megkezdéséről.

1. §. A magyar korona országai területén minden nagykorú, vagy nagykorúnak nyilváníttot egyén, nemre való tekintet nélkül, ezen törvény korláta közt, a jelen törvény szerint engedélyhez nem kötött bármely iparágat, ide értve a kereskedést is, bárhol, önállólag és szabadon gyakorolhat.

2. §. Kiskorúak életkoruk 18. évének betöltése után az atyának, illetőleg a gyámnak gyámhatóságilag jóváhagyott beleegyezésével önálló ipart üzemeltethet és ily esetben vagyonukról szabadon rendelkeznek.

3. §. Jogi személyek szintén szabadon üzemeltethet ipart, ha üzletvezetőt állítanak. (36. §.)

4. §. A ki a jelen törvény szerint engedélyhez nem kötött ipart üzni szándékozik, tartozik ebbeli szándékát az illetékes iparhatóságnak írásban bejelenteni, s ezen alkalommal kimutatni, hogy az ipar önálló gyakorlására az 1., illetőleg 2. vagy 3-ik §-okban kívánt kellékeknek megfelel; mi ha megtörtént, a bejelentésről szóló iparhatósági igazolvány, a 38. §. alá tartozó eseteket kivéve, meg nem tagadható, és az iparhatóság által az illetőnek legfőbb 3 nap alatt kiszolgáltatandó, különben a bejelentő iparának üzemét megkezdheti.

A bejelentéssel együtt ipari célokra (80. §.) a község pénztárába:

a) Budapesten 10 frt,
b) 10 ezer lakosnál nagyobb városokban 5 frt,

c) más helyeken 1 frt fizetendő.

5. §. A következő iparágak megkezdése és gyakorlása engedélyhez kötött:

a) szállodák, vendéglők, kocszmák, sörházak, pálinkamérések, kávéházak és kávémerések tartása;

b) a zsibáruskodás;

c) a foglalkozást közvetítők üzlete és cselédszerzés;

d) a kéményseprés;

e) a rendes járatú időhöz kötött személyszállítás;

f) azok ipara, kik közhelyeken a közönség számára személyszállító eszközöket tartanak készen, vagy szolgálataikat ajánlják, mint: hordárok, bérszolgák stb.;

g) az építészeti ipar;

h) mérgek anyagok és gyógyszerek készítése és az azokkal, valamint a gyógyszerfélékkel való kereskedés;

i) robbanó szerek készítése és az azokkal való kereskedés.

6. §. A törvény kihirdetése után hat hó alatt valamennyi törvényhatóság köteles az 5. §. a)–g) pontjai szerint engedély alá eső iparok tárgyában a következő 7–16. §§-ok figyelembe vétele mellett szabályrendeletet hozni.

A szabályrendeletet a földmivelés, ipar- és kereskedelemügyi miniszter, a belügyi miniszterrel egyetértőleg hagyja jóvá.

Hirdetések közlési díja:

minden egy hasábas 1 garmond sorért vagy annak térfogatáért 4 kr. s minden egyszeri közlés után 30 kr. bélyegdíj fizetendő.

Nagy és többször közlendő hirdetményt a kiadóhivatal árkedvezményben részesíti.

A „Nyitlér” rovatban közlendő cikkek soronként 10 kr. díjért közöltnak.

A szabályrendelet egyes községek számára azok külön viszonyai szerint eltérő intézkedéseket tartalmazhat.

7. §. Az engedély az 5. §. a)–f) esetekben számhoz kötött lehet, az illető személy megbízhatóságától és a g) esetben kellő képzettség kimutatásától tehető függővé.

8. §. Vendéglők, szállodák, kocszmák, sörházak, pálinkamérések, kávéházak és kávémerések bizonyos utcákról eltilthatók; nyilvántartásuk az éjjeli bizonyos óráin tiltható.

Kocszmák, sörházak, pálinkaházak, kávéházak és kávémerések bizonyos utcákról eltilthatók; nyilvántartásuk az éjjeli bizonyos óráin tiltható.

Ily üzletek hatósági vizsgálat és ellenőrzés alá vethetők.

9. §. A zsibáruskodás gyakorlása bizonyos utcákról eltiltható; ily üzletek a rendőri hatóság által bármikor vizsgálat alá vethetők.

10. §. A foglalkozást közvetítő üzlet és cselédszerzés biztosíték letételétől függővé teendő.

A közvetítésért és a cselédszerzésért járó díjak szabályozandók.

Ily üzletekben rendes könyvek vezetendők következő rovatokkal:

a) a foglalkozást vagy szolgáltatást kereső neve, a cseléd cselédkönyvének száma s a cselédkönyvet kiállító hatóság megjelölése;

b) azon napnak megjelölése, a melyen a foglalkozást kereső vagy a cseléd szolgáltat-keresés végett jelentkezett;

c) a gazda, illetőleg azon üzlet- vagy háztulajdonos neve s lakása, hová a foglalkozást kereső, illetőleg a cseléd a szerző folytán beszedődött;

d) a közvetítésért, illetőleg a cselédszerzésért beszedett díjak.

E könyvek, valamint maguk az üzletek, a hatóság által bármikor megtekinthetők.

(Folytatása következik.)

Indokolás.

„A szeszadóról szóló 1878. évi XXIV. törvénycikk módosítása, valamint sajtolt élesztőnek a szesztermeléssel együttes készítésének megadóztatása és a sajtolt élesztő után eső behozatali vám felemelése” iránti törvényjavaslatához.

(Vége.)

A szeszipar terén, az átalányozás jelenlegi rendszeréből kifolyólag, felmerült s általam fentebb körvonalozott közgazdasági és pénzügyi hátrányok csakis a terményadó útján orvosolhatók gyökeresen, s csakis ezen rendszer útján érhető el azon közgazdasági szempontból fontos cél, hogy a termelési anyagok tökéletes kihasználásával a műszaki eljárás okszerűvé, a szesztermelés pedig olcsóbbá tétessék, s a szeszipar fejlődése, — versenyképességének fokozása által, — oly irányba tereltessek, melyben állandó felvirágzásának biztosítékát feltalálni képes.

Növeli a terményadó-rendszer értékét különösen azon körülmény, hogy annak alkalmazása mellett, nemcsak csekélyebb mi-

nőségű nyers anyagok is haszonnal fordíthatók a szesztermelésre, hanem az üzlet terjedelmének megváltoztathatása iránt megkívántató szabad mozgás is teljesen biztosítható s hogy ezen rendszer útján az egyenlő és arányos adóztatás is megközelíthető; az adójóvedelem fokozása pedig az okszerű műszaki eljárás folytán megtakarított anyag értékének igénybe vétele által, az adózók érezhető megterhelése nélkül biztosítható.

A terményadó ezen rendszerének csakis azon szeszfőzdekre való kötelező alkalmazása, melyek lisztos anyagokat, répát, csicsókát és cukorüledéket dolgoznak fel, s melyek csefreféjeinek összes tartalma ahhoz képest, a mint azok gazdaságiak vagy nem gazdaságiak, 45, illetőleg 35 hektolitert meghalad, s a megadóztatandó szeszmenyiség foktartalmának 75 fokkal való átlagos meghatározása, a szakszabotossági javaslatának figyelembe vételével történt, s abban találja indoklását, hogy egyrészt a terményadónak más, illetőleg oly anyagokra való kiterjesztése, melyek feldolgozása bizonyos időszakhoz van kötve s eddig is a főzésekészülék termelőképesége szerint, illetőleg az egyezkedés útján való adóztatás alá esett, czélszerűnek nem mutatkozott, és azon szeszgyárakra nézve, melyek európtartalma az említett mértéket meg nem haladja, a beczefrézésre szánt ürméret szerint való átalányozás a fentebb előadott indokoknál fogva facultative fenn tartandó volt; másrészt pedig, hogy a szesznyeredék megadóztatandó foktartalmának átalányozása által az adóztatási rendszer egyszerűsítése és annak biztosabbá tétele czéloztatott; a mennyiben ily módon a termelt szesz foktartalmának megállapítása tekintetében az ellenőrző közegekkel való összejátszás lehetősége, valamint a szesz mérőgépben tartalmazott próbaszesz foktartalmának rosszhiszemű gyöngítése, teljesen ki lesz zárva s a szesz mérőgépek is, — habár eddigi működésük teljesen kielégítő volt, — minthogy azok működése csakis a szesznyeredék mennyiségének jelzésére fog szorítkozni, még tökéletesebb berendezést fognak nyerhetni.

A törvényjavaslat azon rendelkezését, hogy a terményadó azon szeszfőzdek által is alkalmazásba vehető, melyekre nézve az nem kötelező, s hogy ez esetben a megadóztatandó szeszfoktartalomtól az átlag naponként előállított szesz mennyiségéhez képest és pedig:

Mezőgazdasági szeszfőzdeknél:
bezárólag 3 $\frac{1}{2}$ hektoliterig 20%,
3 $\frac{1}{2}$ hektoliteren felül bezárólag 4 $\frac{1}{2}$ hektoliterig 10%.

A többi szeszfőzdeknél pedig bezárólag 3 $\frac{1}{2}$ hektoliterig 50% leengedésnek van helye, közigazdasági tekintetek által indokolt azon célzt tette szükségessé, hogy a terményadó önkéntes választása azon szeszfőzdek részére, melyekre nézve a beczefrézésre szánt ürméret szerint való átalányozás fenntartatott, megkönnyítessék és az ezen osztályba tartozó mezőgazdasági szeszfőzdek a részükre eddig is biztosítva volt szesznyeredék leengedés kedvezményének élvezetében, a terményadó választása esetében is, még pedig egész évi üzletükre kiterjedőleg, meghagyassanak.

5. A termény mennyisége és foktartalma szerint, szesz mérőgép alkalmazása nélkül való adóztatás alá csakis azon szeszfőzdek esnek, melyek borhulladékokat (törkölyt) stb. dolgoznak fel s égetett szesz folyadékkal együtt borsavas sókat termelnek és üzletük különböző berendezésénél és saját szerű módjánál fogva károsításuk nélkül a többi adóztatási módok egyikére sem kötelezhetők.

Ezen utóbbi körülmény tette szükségessé továbbá azt is, hogy az adóztatási feltételek és ellenőrzési rendszabályok megállapítása a pénzügyminiszter részére tartassék fenn, mely intézkedés azonban tekintettel arra, hogy ezen adóztatási mód csak igen csekély számú szeszfőzdekre fog alkalmazást nyerni, különös jelentőséggel nem bír.

Ezen törvényjavaslat az égetett sze-

szes folyadékok megadóztatását tárgyzó s a fentebbiekben indokolt határozmányokon kívül, még két külön elvi jelentőségű intézkedésre is kiterjed: a sajtolt élesztőnek a szesztermeléssel együttes készítésének 30%-nyi szeszadópótlékkal való megadóztatására, és a sajtolt élesztő után eső behozatali vámnak métermázsánként 10 frtról 20 frtra való felemelésére.

A sajtolt élesztő készítésének ekként tervezett külön megadóztatása a terményadónak kötelező behozatala folytán vált szükségessé.

Jelenleg ugyanis a sajtolt élesztő készítésével foglalkozó szeszfőzdek az élesztő készítése által feltételezett műszaki eljárás, illetőleg hosszabb érjesztési idő folytán bármely adóztatási mód mellett is aránylag sokkal több szeszadót lévén kénytelenek tényleg fizetni: a sajtolt élesztő készítése rendszerint oly szeszfőzdekre szorítkozott, melyek magukat állandóan a szesziparnak szentelték, s melyek akkor, midőn a belső szükséglet teljes ellátására igénybe vétettek, egyszersmind kiviteli kereskedést is folytathattak; míg jövőre, ha a terményadó kötelező életbeléptetése mellett az élesztőkészítésre külön adó nem hárulna, az oly általánossá fogna válni, hogy a belső szükséglet ellátására egyik szeszgyár sem fogna nagyobb mértékben igénybe vétetni, a nélkül pedig az élesztő gyártmáynak, mint kiviteli cikknek saját szerű természeténél fogva, — a kiviteli kereskedés sem fogván az eddigi sikerrel gyakorolható, ezen szép fejlődésnek indult iparág hanyatlásnak tétetnek ki.

De azon használ fogva, melylyel a sajtolt élesztő készítése jár, azon szeszfőzdek, melyek evvel nem foglalkozhatnak, a sajtolt élesztőt készítő szeszfőzdekkel szemben annál inkább kedvezőtlen helyzetbe jutnának, mert ezek a terményadó szerint megadóztatandó szesznyeredék 75 fokkal való átalányozása mellett, még esetleg a szeszadó leszállításában is részesítenének.

A sajtolt élesztő készítésének külön megadóztatása tehát pénzügyi tekinteteken kívül, ugy az élesztő, mint a szeszipar megvédésének érdekében áll, s minthogy a tervezett adóztatás módja külön ellenőrzést nem igényel, s az adózókra nézve zaklatással nem jár, annak az érdekelt körök, valamint a szeszadó iránti szakszabotosság által javasolt életbeléptetése ajánlatosnak mutatkozik.

A sajtolt élesztő után eső behozatali vámnak felemelését, a sajtolt élesztő belföldi készítésének 30 százaléknyi szeszadópótlékkal való megadóztatása vonja maga után s habár a külföldről az osztrák-magyar vámterületre évenként átlag behozott sajtolt élesztő 250 métermázsánál többre nem tehető, és ennél fogva a tervezett vámfelémelés gyakorlati fontossággal nem bír, mégis annak életbeléptetése, tekintettel az élesztő-iparra háramlandó nagyobb adóterherre, szükségesnek mutatkozik.

Levelezés.

Hétfalú, 1884. február 7.

(Vak láрма.)

(Vége.)

Igaz, hogy a Korrespondens ur interpelláló lelkész barátjának megyéje, Pürke-rez is ígért volt saját szülőit javára bizonyos alapítványt ezen iskolához s a gondnokság kérte is az ígértet beváltását; de hát „mást beszél Bodóné mikor a bor árát kéri”. Aztán sokkal könnyebb interpellálni, mint egy nemes ügy támogatására népet lelkesíteni. Ennél fogva ez az iskola határozottan állami intézet lévén, el nem gondolhatom, micsoda jognál fogva követel az ág. ev. hitfelekezet Extrawurstot a többi hitfelekezetek között az államtól; vagy is a népok. törv. 57-ik §-ával szemben minő alapon vélte korrespondens ur ezen iskola gondnoksága által eszközölhetőnek azt, hogy midőn az ev. ref. és róm. kath. lelkész urak a hitükön levő felső népi iskolai tanulók vallásbeli oktatásáról sub-

ventiót nyerhessen. Ehhez csakugyan erős nagy jóhiszeműség kell.

Aztán egy kis tulzást is látok ezen attentátum kihirdetésénél még abban is, hogy ezen iskolában az ág. ev. tanulókat soha senki nem oktatta a vallásban.

Ezen iskola gondnokságában állandólag négy ág. ev. lelkész volt mint rendes tag, köztük egy éppen elnök s hosszufalusi ág. ev. lelkész. Utóbbtól, ki a nevelésügynek különben is buzgó munkás vezérfeje volt, bár a szóban forgó állami iskola községében feküdt, már koránál és testi állapotánál fogva sem várhatta a gondnokság, hogy hitoktatás végett bejárjon az intézetbe. De a bajon mégis segíteni akarván az a halatlan mulasztással vádolt gondnokság, az intézetnek egy protestáns theológus tanítóját kérte fel az ág. ev. tanulóknak a megfelelő káté szerint való vallásbeli oktatására; természetesen, fedezet hiányában díjmentesen. Erre az illető, a felkérők tanügyi érdemeire való tekintetből vállalkozott is, és folytatta azt kilencz éven keresztül ingyen.

Ezen tanítás eredményével a nyilvános kövizsgálatoknál a lelkész gondnoksági tagok mindig meg voltak elégedve s a tanulók osztályzata az anyakönyvbe rendesen bevezetett. Így folyt ez az intézet keletkezése óta az 188 $\frac{1}{2}$ -ik isk. évig. Ekkor a felsőnépiskolák új tantervet kapván, a hitoktató felmondott s a gondnokság a vallás tanítás végleges rendezése czéljából a kir. tanfelügyelőség útján az ág. ev. Főtiszt. egyh. hatósághoz folyamodott, honnan ugyanazon uton azon értesítés jött le, hogy a magas közokt. kormányhoz onnan felterjesztés tétellett a kérdéses ügyben s a felsőbb intézkedés megtörténteig a gondnokság legyen várakozásban. Korrespondens ur interpelláló barátjának is ilyen értelemben adott feleletet a gondnokság, melyet Korresp. ur nem áall mentegetőzések nevezni attentátum os cikkében.

Ez, tisztelt olvasó közönség, a dolog valódi állása!

Eddigéliz tíz éven át meg tudtunk férni környezetünkkel s fokozatosan fejlődött ezen intézet az eleje szabott irányban. A társintézetek közt mindig a leglátogatottabb volt; a felvett iparágat legnagyobb tökélyre vitte; több ügyes és jól képzett iparos ifjút, sőt művészjelöltet is adott át a hazának; messzevidékről jött szakértő látogatók elismerését, magas közokt. kormányunk meglegedését, az érdekelt szülők háláját tudta kiérdemelni, és most, legújabb időben, alig egy év óta egész kis irodalma keletkezett az ezen intézet alsó és felsőbb előjárói ellen intézett méltatlan támadásoknak, goromba sértegetéseknek egy-két vidéki lapban, többnyire a névtelenség buvhelyeiből. Mi itt a cél? Mert a kultura békés és nyugodt fejlesztése, a nép s a haza java bizonyára nem! Mi egyenkint ismerjük azon nemeslelkű emberbarátokat, kik ezen elszigetelt s szárazos elnyomatásban szellemileg hátramaradt népnek fölemelésén fáradoztak a multban s magánérdek nélkül kiüzdenek a jelenben; de ezekről nem tehetjük fel, hogy igen előnyösen ismert irodalmi nyelvök akkora változást szenvedett volna, milyen az utabbi koru tanügyi levelezéseken előmlik a vidéki lapok némelyikében. Nem így hangzottak Molnár, Borcsa, Bartha, Szemerjai s más veteránok egyesülésre, hazafias nemes munkára, a nép megmentésére buzdító lelkes cikkei, melyek a minden jóra hajló jámbor csángó-magyar népet iskoláinak községivé alakítására s ezáltal a tökélyesülés útján egy fokkal előbbjutásra segítették.

Szerencsése az ügynek, hogy a nagy közönségnek egészséges judiciozuma s mindenesetre tisztultabb logikája van, mint a milyent ezen erősen akaródzó újmódi tanügybarátok közt Korrespondens ur attentátumos leveléből izelítő gyanánt ide iktatok:

„A vallás tanítás törvények értelmében az illető hitfelekezet gondja és kötelessége országsszerte mindenütt. Miért hanya-

golja s nézi el hát a tanfelügyelő ur és a gondnokság ama megbotránkoztató s a vallási érzületet sértő hallatlan mulasztást éppen egy felső népiskolánál?” stb.

A hitfelekezet gondja és kötelessége s ha nem teljesíti, mégis a tanf. s a gondnokság a hibás!! Boldog Isten! Vajjon a jávai földrengésnek nem ezen iskola előjárósága volt-e az oka?

Ha a hitfelekezet tudja, hogy az ő kötelessége, kell tennie azt felhívás nélkül is! Hát mikor még fel is hívják reá! Hogy mi uton tudja eszközölni, az az ő gondja. De soha sem az állami iskola előjáróságá! És itt hirlapi írka-firkával nem lehet a dolgon segíteni semmit. Legjobb lesz Korrespondens urnak, ott fenn egyháza főfő hatóságánál kopogtatni ez ügyben; mert a gondnokság soha sem fogja törvénytisztelét kompromitálni a nagym. közokt. kormány előtt egy olyan ajánlattal, melyben állami segélyt kérne egy oly hitfelekezet vallásbeli oktatására, melynek helyben rendes lelkésze van.

A fennebbiekől s a „Nemere Határszéli Közlöny” idei 7-ik számában tett felvilágosításából ezen iskola egyik előjárójának, meggyőződhetik az érdemes olvasó, mennyiben bir jogosultsággal Korrespondens ur közleményének ezen hangzatos czime: felső népiskola vallás tanítás nélkül.

A tekintetes szerkesztőségnek pedig kiváló tisztelettel maradok

hazafi szolgálja.

Egy respondens gondn. tag.

Kovácsna, 1884. febr. 15.

Tek. szerkesztő ur!

Ha a kovácsnai kaszinó-bál nem volna olyan érdekes, mint a milyen, bizonyára hallgatna róla a krónika. Daczára a több oldalú jóindulatu tudósításoknak, a kaszinó a maga részéről is szükségesnek látta nyilatkozni, mert egyes referádákban voltak apróbb tévedések; így pl. egyik tudósításból kimaradt egy kedves fiatal lány, másikkban tévesen lett közölve a bál védnök-nője Réz Farkasné sz. Damokos Teréz ő nagysága által tett felülfizetés s a többi felülfizetők meg sem lettek említve.

Miután ezen tévedések és sajtóhibák az illető közölők által utólag jóvá lettek téve, a kaszinó a maga részéről az amugy is szándékolt köszönetnyilvánításra szorítkozik.

Első sorban elengedhetlen kedves kötelességének tartja a kaszinó mélt. Réz Farkasné sz. Damokos Teréz ő nagyságának jegyzőkönyvileg tiszteletteljes köszönetét nyilvánítani azon körülményért, hogy ő nagysága a bálvédnökői tisztet elfogadni, széleskörű összeköttetése s szíves közreműködése és megjelenése által a bált oly fényesen sikerültté tenni méltóztatott.

Hálás köszönetének is kifejezést adni törekszik a kaszinó, a mennyiben ő nagysága az egyet anyagi érdekeinek előmozdítása czéljából 50 forintot felülfizetni kegyeskedett. Éltesse az Isten soká, de nagyon soká az ily nemesen gondolkozó honleányokat, kik egy nemes czélra törekvő egyet ügyei iránt érdeklődni tudnak s fennkölt szellemüknél fogva egy ily egyet lellemi és anyagi életére fényt vetni igyekeznek. Ujlag is fogadja nagyságod a kaszinó legszívesebb köszönetét.

Nemkülönben köszönettel tartozik a kaszinó azon foghyatlan jó kedélyű, páratlan, lelkes fiatalságnak, mely a bál rendezésébe befolytni szíveskedett, továbbá azon intelligens családoknak, melyek egész megtisztelő bizalommal viseltettek a viseltetnek a kaszinó bálja iránt.

Tekintve azon körülményt, hogy a helyi bizottsági tagok tavaly alaptalan gyanúsításnak voltak kitéve, rendjén látja a kaszinó ünnepélyesen kinyilatkoztatni, hogy mint a tavalyi, ugy az idei kiadások is teljes bizonyítói erővel bíró nyugtákkal igazolva vannak s a számadás valódisága ellen még kétség sem merülhet föl. A tapintatos

és gazdaságos rendezését a kaszinó jegyzőkönyvileg elismerést és köszönetet szavaz a rendezőségnek.

A bál összes jövedelme volt 246 frt, kiadás 162 frt 95 kr, tiszta jövedelem 83 frt 5 kr.

A kaszinó folyó hó 8-ki gyűlésének megbízása folytán tisztelettel kérem a tek. szerkesztő urat, jelen sorokat becses lapjában felvenni szíveskedjék.

Kiváló tisztelettel
Finta G.

Mindenféle.

— **Kézdí-Vásárhely** város részére a múlt évekről 1507 frt adó és 1033 frt hadmentességi díj s így összesen 2540 frt hátrálék lett a kézdívásárhelyi községi adóhivatal buzgó utánjárása folytán a sepsiszentgyörgyi kir. adófelügyelő által leírva. Örömkünkre szolgál látni, hogy a sepsiszentgyörgyi adófelügyelő a kézdívásárhelyi adózó polgárok érdekében is tesz végre valamit.

— **Sajtóper.** Mint lapunknak Maros-Vásárhelyről távirják, Jaeger József székegykeresztúri gyógyszerész által az ottani járásbíró ellen e lap útján elkövetett rágalmozás iránti esküdtszéki tárgyalás tegnap (szerdán) tartatott meg s vádlott Jaeger József 11 szóval egy ellen felmentetett. A tárgyaláson Dr. Kádbó Ferenc, lapunk munkatársa szerepelt mint védő, ki másfél óráig tartó hatalmas és fényes védbeszédet mondott, mely általános feltűnést keltett. Közönség nagy számmal volt jelen.

— **Választási mozgalmak.** A kézdívásárhelyi függetlenségi párt folyó hó 17-én előleges értekezletet tartott a „Szarvas” vendéglőben, melyen mintegy 70 választópolgár vett részt. Elnök K. Horváth Ignác nyug. honvédhuszár alezredes a gyűlést megnyitván, kérdést intéz, hogy a párt kit akar a közlő képviselőválasztáson jelöltül felléptetni. Az értekezlet egyhangulag bizalmat szavaz jelenlegi képviselő Ugron Ákosnak és egyszersmind a jövő választásra egyhangulag képviselőjelöltnek elfogadja. A gyűlés elhatározta, hogy március 15-két ünnepélyessé meg fogja ülni és ezen ünnepélyre Ugron Ákos és Orbán Balázs képviselőket is meg fogja hívni.

— **A kézdívásárhelyi szabadelvű párt** is szervezkedik. Székely János ev. ref. pap pártelnök f. hó 24-re egy értekezletet hívott össze, melyről a felhívást ezennel közöljük: „A hazaszeretet erény. A ki honpolgári jogát úgy érvényesíti, hogy minden tetteiből az igaz hazafiság érdek nélkül tűnik ki: az igaz hazafi. Az alkotmányos kormányzat legszebb jogot biztosít a nemzetnek a törvényhozó testület önálló megalkotásában. E város nemes közönsége testvéries egyetértésben gyakorolta e jogát a multban s testvéries egyetértésben gyakorolhatja a jelenben is. Nem hiszem, hogy valaki kétségbe vonhatná e város bármelyik hű fiának igaz hazafiságát, városa iránti szeretetét. E tudatban emelem fel igénytelen szavamat, s tisztelettel kérem fel városunk szabadelvű lakosait, hogy folyó évi februárhó 24-én a Cserey-vendéglőben a közlő képviselőválasztási teendők megbeszélése végett minél számosabban megjelenni szíveskedjenek. Kézdí-Vásárhelyt, 1884. febr. 14. Székely János ev. ref. pap, a kézdívásárhelyi szabadelvű párt elnöke.”

— **Meghívó.** A csikmegyei szabadelvű párt folyó évi februárhó 25-én délután 2 órakor Csik-Szeredában a „Csillag” vendéglő nagytermében tisztújító közgyűlést tart, melyre a párt tagjait hazafias tisztelettel meghívja — Csik-Szeredában, 1884. február 17-én — a központi igazgató választmány.

— **A csikszerezdai „Olvasókör”** által t. hó 16-án rendezett táncvizsgálatom méltó volt a kör tekintélyéhez. Ha nem is volt valami népes, de a megjelent közönség elég széppé és előkelővé tette a vizsgálatot arra, hogy ez idén rendezett bálaink közt az egyik első helyet foglaljon el. Tudósítók a jelen volt

szépek neveiből a következő sort állította össze: Novotny Mariška, Orbán Brigitta, Lukács Juliška, Kovács Klotild, Ádám nővérek, Csátó Jolán és Irma, Miklósi Anna, Fodor Róza, Miklós Kata kisasszonyok; Bóthy Endréné, Élthes Jakabné, Erőss Elekné, Kovács Antalné, Madár Mihályné, Nagy Sándorné, Pap Andrásné, Pap Domokosné és Pál Gáborné asszonyok. A rendezőség egy része Fejér Antal elnöksége alatt elég buzgalmat fejtett ki a bál sikere érdekében, csak az az egy kár volt, hogy a padozat mázoltatását elvették s tisztességes port kellett nyelni a tánczoló közönségnek. A mulatság reggel 5 órakorig tartott s a kör javára néhány frt tiszta jövedelem is maradt.

— **A kézdívásárhelyi tanács** által a tánczterem beburkolására rendezett álarozos-bál f. hó 16-án igen csekély sikerrel folyt le, min, tekintve, hogy ezen bál az ideai farsangon az ötödik volt, éppen nem lehet csodálkozni. A jelenvolt csekély számú közönség és álarozosok vígan, kedélyesen mulattak éjjel utánig.

— **Halálozások.** Szabó Miklós a maga és gyermekei: Anna, Irén, Irma és Piroška, ugyszintén az elhunytak testvérei: Kritsa Zoltán és Ákos, valamint számos közeli és távoli rokonok nevében, mély fájdalommal tudatja a feledhetlen jó nő, szerető édes anyja, testvér és rokon: Szabó Miklósné született Kritsa Arankának élete 35-ik, boldog házasságának 7-ik évében, folyó hó februárhó 15-én reggel 7 órakor tüdőgümőkórban történt gyászos elhunytát. A megboldogultnak hült tetemei folyó febr. 17-én délután 3 órakor a csikszerezdai róm. kath. sírkertbe örök nyugalomra helyeztetek. — **Özv. Pongrácz Ferencz** szül. Abos Katalin a maga és gyermekei: Anna férj. Dr. Szabó Barnabásné, Géza és számos rokonai nevében fájdalmas szívvél tudatja, hogy a kedves leány, testvér és szerető rokon: Pongrácz Teréz f. hó 16-án, déli 12 órakor, élte 18-ik évében, hosszas szenvedés és a halotti szentségek ájtatos felvétele után megszűnt élni. Hült tetemei f. hó 18-én hétfőn délután 4 órakor helyeztetek a csikszépvízi kápolna sírkertjében örök nyugalomra. Béke poraikra!

— **Értesítés.** A kézdívásárhelyi takarékpénztár tizenegyedik rendes közgyűlését folyó év márcz. hava 9-ik napján d. u. 2 órakor fogja megtartani az intézet helyiségében, melyről a t. részvényesek tisztelettel értesítettek. Az igazgatóság.

— **Gr. Cziráky János** tárnokmester lelki üdvéért az engesztelő szt. miseáldozatot s ennek végeztével a gyászraivat mellett a liberát K.-Szentléleken a zsfalásig megtelt templomban nyolcz pap segédlete mellett az összes előjáróság jelenlétében e hó 29-én reggeli 10 órakor mutatta be Bálint Károly cz. kanonok a mindenek urának.

— **Meghívó.** Az ifjuság Győ.-Szentmiklóson 1884. évi február 26-án a Laurenczi János ur nagytermében zártkörű jelmezbált rendez. Kezdeté este fél 8 órakor. A meghívó belépő-jegyül tekintetik. A rendezőség.

— **A csikszentmiklósi ujonan** épült iskola felszentelése alkalmából folyó hó 23-án a csikszerezdai első zenekar működése mellett az iskolaház nagytermében jótékony-célú tánczestélyt rendez az iskolaszék, melyre az érdeklődőket meghívja a rendezőség. Belépő-díj: személyenkint 60 kr, család-jegy 1 frt. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak és hírlapilag nyugtáztatnak. Jegyek előre válthatók a község házáznál. Izletes ételek- és italokról gondoskodva leendő Bíró Pálnál. Kezdeté este fél 8 órakor.

— **Kézdí-Szentlélekről** írja levelezőnk: „K.-Szentléleken rohamosan tartatnak egy-másután a tánczvizgalmak; a mult vasárnap a község háza tágas, szép termében volt a harmadik. Remélhető, hogy a közeledő vasárnap és a farsang három utolsó napjain is lesznek tánczvizgalmak. Legyenek is, csak vajha valami jó célra fordítaná a rendezőség azoknak jövedelmét! Így e tánczvizgalmak üdvös emlékeket hagynának maguk után. Lám, a mult időkben tartott báloknak maradt nyoma hátra; ott diszeleg a szép pár nemzeti lobogó „Isten segits!” zefírből varrt, koszoruzott fölirással; ott van egyik iskolában a csinos számológép

stb. Ezek mind szép emlékek s dicséretükre válnak az akkori rendezőknek; de ha két s fél piczulákból a 6—8 frt tiszta jövedelmeket zsebre rakjuk, így nem hagynak a bálók maguk után valami üdvös emlékeket.”

— **Helyreigazítás.** Tekintetes szerkesztő ur! Becses lapja legközelebbi számában a „Polgári olvasókör” javára felülfizetettek névsorában egy kis tévedés történt, a menyíben Rozsdás Márton ur 2 frtot volt szíves felülfizetni s ez a közleményből kimaradt; kérem azért a tek. szerkesztő urat, szíveskedjék ezt a kör hálás köszönete mellett nyilvánosságra hozni. Csik-Szereda, 1884. febr. 12. Alázatos szolgálja Hajnó Ignác, a polgári olvasókör jegyzője.

— **Lépre ment férj.** Egy kolozsvári családapától van szó, ki nejt arra a végső lépésre kényszeríté, hogy megkezdje ellene a válópert. Ugy, de a férjet hasztalan idézték a papiszekék, sohase jelent meg. Végre cselekhöz folyamodtak. Egy jó ismerős előtt három nappal előadja a férjnek, hogy ő Szász-Sebesbe akar menni bort venni, de nem tudván nemetül és szászul, felkéri, hogy kísérje el, mint tolmács. Jó kedvvel kelnek utra, s szerencsésen megérkeznek. Az ál-borügynök egy házhoz tart tolmácsával, hová benyitva, az előre értesített s összeült papiszekék találják maguk előtt, mely a férjre nézve illetékes volt. Ez, a mint a helyzetet fölismerte, sirásra fakadt, de a bírák nem indultak meg, s kimondották a házasság felbontását.

— **Egy 2—4 gym. vagy felsőnépiskolai osztályt végzett fiu** Kézdí-Vásárhelyt — ugyszintén Csik-Szeredában is — Szabó Albert könyvnyomdájában tanulónak felvétetik.

Kimutatás

a kézdívásárhelyi „Stephanie” menháznak az 1884. évi tartására begyűlt szíves adományokról.

(Folytatás.)

Róza Elek 1 félvéka pityóka. Nagy József mészáros 2 véka pityóka, 1 disznóláb. Jancsó Pál 4 kupa paszuly. Nagy Dénes mészáros 2 véka pityóka, 1 disznóláb. Özv. Török Jánosné 1 véka törökbuza, 1 véka pityóka. Szabó Gézáné 1 véka törökbuza. Kovács István s. p. 1 véka árpa. Hankó Lászlóné 4 liter paszuly, 20 liter alma, 1 fazék töltött káposzta. Id. Jancsó Mózes keresk. 50 liter rozs. Balogh Sándorné 1 forint. Dobál Lajos 1 kiló rizs, 1 csomag gyufa. Kovács Áron keresk. 1 hektó pityóka, 2 koszorú hagyma, 1 rud szappan, 1 kiló rizs, 1 kupa zsemlekása, 1 kupa köleskása. Dávid Gyula 20 kr. Keresztes István 2 kiló só. Török Pál fővigyázó 10 kr. Gáspár Menyhárt vigyázó 10 kr. Szöcs József polgármester 10 kiló só, 1 kiló szalonna, 1 kupa petroleum, 1 rud szappan, 1 font gertya, 1 kiló rizskása. Szabó János mészáros 1 disznóláb. Ifj. Kupán József 1 félrud szappan, 1 kupa petroleum, 1 csomag gyufa. Nagy Sándor mészáros 40 kr. Homonnay Károly 10 kiló liszt. Balogh János 50 kr. Özv. Wizi Istvánné 50 kr. Özv. Fülöp Sámuelné 1 véka rozs, 1 véka árpa. Szabó Istvánné 50 kr. Mátis János 1 liter rozs. Kreniczky Károly 1 frt. Nagy Mózes mészáros 2 véka pityóka. Jancsó Elek 2 disznóláb. Kovács Sámuel 20 kr. Szöcs Dániel mészáros 1 véka árpa, 1 véka pityóka. Id. Jancsó Sámuel 40 kr. Özv. Kovács Sámuelné 1 véka pityóka. Ifj. Kovács István 1 kupa zsír. Ifj. Kovács István szűcs 2 disznóláb. Mágori Sámuel egyházi 1 véka pityóka. Id. Baka István 50 kr. Kovács Áron szűcs 2 véka pityóka, 4 kupa paszuly. Özv. Baka Mihályné 59 kr. Id. Tóth Dániel 8 kupa ecet. Szabó Sámuel lakatos félkupa zsír. Turóczi Mózes 1 véka rozs, 10 liter paszuly. Pongrácz János 10 liter rozs, 4 kupa paszuly. Özv. Tóth Mihályné 1 véka törökbuza. Csizsár Mihály 50 liter rozs. Benkő Sándor szeszgyáros 25 liter törökbuza. Benkő László 25 liter törökbuza. Ambrus Albert 25 liter elegy-árpa, 25 liter pityóka. Fejér Ferencz 50 kr. Kőllönte László 20 liter árpa. Megyaszi Máté 10 liter törökbuza, 4 kupa paszuly. Sáska Antalné 50 kr. Kovács János mészáros 1 véka pityóka. Dézsi János egyházi 1 véka pityóka. Szotyori János 1 véka pityóka. Dézsi Mihály 1 véka buza. Nagy József szeszgyáros 2 véka pityóka.

(Folytatása köv.)

A közönség köréből.)*

Hallatlan monopolium!

(Ajánlva a magas kormány méltó figyelmébe orvoslás végett.)

Uzon, 1884. február 12.

Nagyon tisztelt szerkesztő ur! Ne vegye rossz néven tőlünk székegyektől, hogy cikkünknek ily németes címet adtunk, mert maga a magyar nyelv sem adhat az ily egyedáruságról tökéletesebb magyarázatot, mint a német, mikor azt mondja: monopolium! — Tehát, hogy megértessük a nagyérdemű olvasó közönséggel a jelzett monopolium magyarázatát: szíveskedjék t. szerkesztő ur egy kis tért nyitni lapja hasábjain.

Mi, Uzon nagyközönség birtokossága, a fenn jelzett monopolium, azaz egyedáruság ellen még ez évben beadtuk folyamodásunkat 866. alispáni szám alatt a nmélt. m. kir. belügyminiszteriumhoz, mely szerint méltóztassék minket, Uzon községe lakosságát, egy pár év óta divatozó, illetőleg kevesek érdekében ránk nehezült egyedáruság alól felszabadítani és a törvényszabta iparnak lendületet nyújtani kegyeskedjék.

Annnyival is inkább ujítjuk meg kérésünket itt a nyilvánosság terén, mert folyamodványunk beadása alkalmával hallatlan önkény és visszaélés történt érdekéből a törvényes hatalommal községünkben, és pedig:

Községi jegyző P. K. folyó évi jan. 3-án egy törvényhatóság és szabályszerű iparjeggyel ellátott iparos mészáros-üzletébe hatolt és az ott talált friss húst s a kilogrammok kivételével meglevő mázsát és komponát is erőszakkal, illetőleg karhatalommal meg nem fogható indokból lefoglalta, feledvén az ipartörvény 101. §-a alatt körülírt azon intézkedést, mely szerint valamely iparos-üzletnek betöltése esetében a féllel az indokok közlendők s ez az ily végzés ellen a kézbesítéstől számított 15 nap alatt felfolyamodással élhet.

Egy ily országos törvény mellőzésével egy szakértő iparost, a ki az ipartörvény szabványainak minden tekintetben eleget tett és tétetett, P. K. községi jegyző ur üzletétől megfosztotta, családostól az inség, szűgyen és nyomor piacszára kidobta s ezzel még nem elégedett meg, hanem minket birtokosokat rákényszerít, hogy csak az ő kedvencz mészárosától szerezzük be hús-készletünket, a hol pénzünkért sem kapunk kivánságunk szerinti húst, hanem igen a helyett durva elutasítást; már pedig egy ily nagy községben, mely a Brassót és K.-Vásárhelyt összekötő országut központján fekszik, a hol mindennap nagy a közlekedés és ezerekre menő idegen utazik át s négy virágzó kereskedésnek örvend, nem csak, hanem évenként háromszor látogatott országos vásárja és hetenként népes hetivásárja van: ily nagyközönségre a ráerőszakolt ipartörvény 33. §-a nem alkalmazható; igen az említett §. c) pontja, a mely szakasz világosan utasítja a községeket, hogy a husmérési iparüzlet a községek által, bár a községi pénztár javára, haszonbérbe sem adható. Ez pedig úgy van évek óta, s lenne bár, szabályszerűen szabályszerű árverésen kiadva! de sem a husmérés, sem a regale-jog szabályszerű árverés útján nincs és nem is volt kiadva; sőt megtörtént, hogy az 1881-ik év elején egyezkedés alkalmával egy iparos Sepsiszentgyörgyről mások által meghivatván, a husmérési árrenda fejében divatozó évi 300 frt helyett egy szóval 400-at ígért, a mit P. K. és a képviselő urak visszatüsitottak. Hogy is ne tették volna? Hisz a képviselő urak egyszersmind haszonbérlok is. Csak ez év elején tettek valami rossz szél fúvására némi változtatást és egynehányan nejeikre átcsíráltatták a haszonbéri szerződést. Hogy az elősoroltakról meggyőzzük a nagyérdemű olvasó közönséget: szolgáljon a községi jegyzőkönyv bizonyosságul.

A mi az említett iparossal szemben elkövetett visszaélését illeti P. K. jegyző urnak, arra iparosunk által 217. és 220.

*) E rovat alatt megjelent közlemények közérdekből díjtalanul közöltetnek. A felelősség azonban a beküldőt illeti. Szerk.

szolgabírói szám alatt beadott ügyiratai szolgálnak zsinormértékül. Sajnos ugyan, hogy az iparhatóságok az ily életkérdéses ügyet oly lágyan veszik, mintha iparosaink meg nem éreznének minden — üzletükben szenvedett — kárt.

Nem untatjuk, kedves szerkesztő ur, hosszúra terjedt panaszunkkal, ámbar írhatnánk még ehhez hasonlókat Uzon község dolgairól, hanem ezuttal befejezzük; a többi elhalasszuk egy jobb jövőre. E helyen nem mulasztjuk el még egyszer felhívni a magas kormány figyelmét, hogy többször említett inséges helyzetünkön segíteni és az iparosunk kárára elkövetett törvénytelen visszaélést P. K. jegyző urat felelősségre vonatni, az iparos üzletében szenvedett mulasztást és költségeket megtéríteni s joga gyakorlatába törvényszerűen visszahelyeztetni kegyeskedjék, annyival is inkább, mert az ipartörvény 84. §-a világosan rendeli, hogy honpolgár, illetőleg iparos, jogától senki, sem bírói ítélet, sem közigazgatási határozat által meg nem fosztható. Hisszük, hogy a magas kormány kívánságainkat méltányolni fogja és az ez ellen cselekvőket érdemük szerint büntetni kegyes lesz.

Az uzoni birtokosság.

Nyilatkozat.

Az „Ellenzék“ folyó hó 7-ki számát, mely nyílt terében X. y. jegy alatt személyemmel is foglalkozik, Budapesten meg nem szerezhetvén és Kolozsvárról csak most kapván meg: sietek kijelenteni, hogy az említett közleménynek forrása a tisztújítás eredménye által urhatnamságában sértett nagyzás s célja az alispán és köztem fennálló jó viszony megzavarása mellett a külsőben álló képviselőválasztás alkalmából maszlagolni a közvéleményt. Állók elébe!

A míg azonban láthatlan kezek a ragalom és ferdítés ily piszkos fegyvereit forgatják ellenem: védelmem, mint most is és mindig: a megvető hallgatás.

A mi Nagy József szolgabírói illeti: barát és ellenfél tanum, hogy a bünt soha sem legyeztem s az illetékes és valóban büntető kezét soha sehol meg nem fogtam. Még a magánéletben sem. De hogy gyanúból a közügy kárára barátaimat dobjam oda az önhittség és felfuvalkodás kedvéért ezek martalékainak: ezt soha!

A mire X. y. is hivatkozik: várjuk be erre Tisza Kálmán ítéletét, de aztán — aztán hajoljunk is meg előtte!

Budapest, 1884. febr. 15.

Dr. Bochkor Károly,
orsz. képviselő
és tud.-egyet. nyilv. rendk. tanár.

Szerkesztői izenet.

D. J. Borszék. Hogy Dobrán János ur nevét Dobreanu Joanura változtatta, — mint a hozzánk beküldött levélborítékról látjuk — azon nincs miért csudálkozni és megütközni. Az teljesen guszta dolga. Sokkal jobb egvébírni, ha a név minél jobban kifejezi a belső értéket, mintha megfordítva volna.

A brüni kis lutri.
H u z á s f e b r u á r 13-án.
60. 82. 55. 62. 27.

Piaczi árak		Kézdi-Vásár-hely		Csik-Szereda		Gy.-Szt. Miklós	
		febr. 14.	frt kr	febr. 13.	frt kr	febr. 16.	frt kr
Hétfőre	Buza) tiszta	6 80	7 25	7 —			
	) elegy	6 —	—	6 50			
	Rozs) tiszta	4 35	4 25	5 —			
	) elegy	—	—	4 50			
	Árpa) tiszta	3 80	4 75	4 75			
	) elegy	—	—	4 25			
	Zab	2 80	2 75	3 —			
	Törökbuza	4 40	4 75	5 40			
	Kása) köles	—	11 —	10 —			
	) árpa	—	—	—			
Kedre	Borsó	7 —	4 80	5 50			
	Lencse	10 —	—	—			
	Fuszulyka	7 —	5 50	6 —			
	Lenmag	—	—	—			
	Kendermag	—	—	—			
	Bükköny	—	—	—			
Külf.	Pityóka	1 60	1 75	1 50			
	Marhahus	— 40	— 32	— 32			
	Disznóhus	— 48	— 48	— 52			
	Juh-hus	— —	— —	— —			
Darab	Szalonna	— 75	— 80	— 75			
	Fagygyu	— 32	— —	— 40			
	Malacz	2 —	2 —	1 20			
Egy pár csirke	Lud	1 50	1 —	1 —			
	Bárány) feje	4 —	3 50	3 50			
	) fekete	5 50	4 20	4 —			
10 tojás	Egy pár csirke	— 60	— 60	— 60			
	10 tojás	— 20	— 30	— 15			

Hivatalos árfolyamok a budapesti áru- és értéktőzsdén.

Február 19-én.

Magyar aranyjárdék 6%	121.60
Magyar aranyjárdék 4%	90.40
Magy. papírjárdék 5%	87.80
Magyar vasúti kölesön	140.25
M. keleti vasúti államköt. I. kibocs.	93.75
M. keleti vasúti államköt. II. kibocs.	116.50
M. keleti vasúti államköt. III.	99. —
Magyar földtehermentesítési kötvény	100.50
M. földtehermentesít. kötv. záradékkal	100.25
Temes-bánati földteherm. kötvény	100.50
Temes-bánati földt. kötv. záradékkal	100. —
Erdélyi földtehermentesítési kötvény	100. —
Horvát-szlavon földteherment. kötv.	100. —
Magyar szőlődezmá-váltási kötvény	99. —
Magyar nyereség-sorsjegy kölesön	115.75
Tiszaszabályozási és szegedi sorsjegy	113. —
Osztrák járadék papírban	79.70
Osztrák járadék ezüstben	80.45
Osztrák járadék aranyban	101.50
1860. államsorsjegyek	135.50
Osztrák-magyar bankrészvény	942. —
Magyar hitelbank-részvény	310.75
Osztrák hitelintézet-részvény	309. —
Ezüst	—
Cs. és kir. arany	5.68
20 frankos arany	9.60
Német birodalmi márka	59.30
London (2 havi váltókért)	121.45

Felelős szerkesztők:

T. Nagy Imre, Ifj. Dobay János.

Kiadó tulajdonos:

Szabó Albert.

Nyílt tér.)*

Nyílt kérdés

Háromszékmegye alispánja mélt. Apor Gábor urhoz.

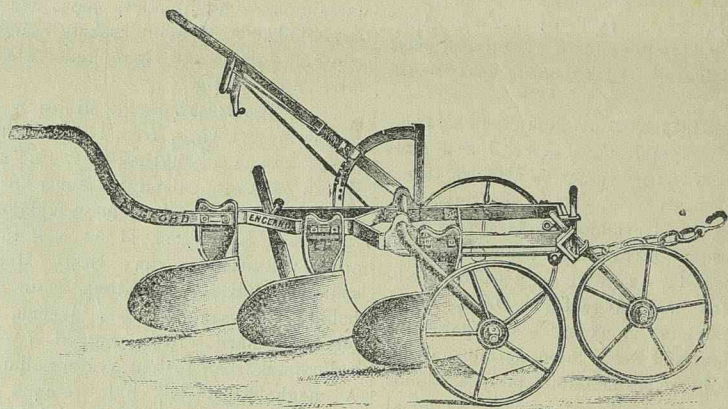
Van-e tudomása méltóságodnak arról, hogy a Kézdi-járás szolgabírája közelebb-ről a Kézdi-járás egyik községében (Peselneken) a képviselőtestületet egy rövid intézkedéssel összehíván, ott egy állásáról véglegesen lemondott községi előljáró helyett a

*) E rovat alatt megjelent közleményekért felelősséget nem vállal a szerk.

képviselőtestülettel, a választó közönség tudomásán kívül és azoknak kizárásával, a törvény világos rendelete ellenére új előljárói tagot választatott? S ha van: hajlandó-e utasítani a szolgabíró, hogy működésében a törvény rendelkezéseit szem előtt tartsa s ezen törvénytelen eljárást 8 napon belül új választás kitűzésével helyrehozza? mivel különben ezen, a törvényt lábbal tapodó eljárását az illető szolgabírónak a nagyméltósága belügyminiszter urhoz lesek kénytelen feljelenteni.

Egy földmives.

HOWARD-féle háromvasú ekéket,

melyek valamennyi nyilvános eke- és szántás-versenyen, melyekben résztvettek, az első díjakkal s legutóbb Lepsényben 1883. szeptember havában, szemben Clayton és Schuttleworth, Eckert, Sack, Schlick-Krumpach és több más gyártmányu legújabb három-vasú ekéivel az 500 frankos állami díjjal mint első díjjal jutalmaztattak, 1—10 a legolcsóbb árak mellett ajánl

NICHOLSON W. FÜLÖP ÉS TÁRSAI
gépgyára, Budapest, gyár-utca 48.

Hirdetmény.

Kézdi-Vásárhelyt a keleti „kert mege“ utcában az ugynevezett Jancsó Mátyás-féle lakház, udvarral, istállóval, egy kis kerttel s teljes felszereléssel együtt 1884. április 24-től kezdve egy vagy több évre haszonbérbe adatik, vagy esetleg örök áron is el fog adatni.

Értekezhetni tks Kovács Pál szöcsmester urnál. 3—3
Kézdivásárhelyt, 1884. február 13.

Eladó kocsik.

Csikszeredában egy új szerkezetű fedeles koci és egy fedél nélküli elegans könnyű koci eladó.

Értekezhetni a csikszeredai szerkesztőségben. 3—3

MAGYAR VÖRÖS-KERESZT-SORSJEGYEK

legközelebbi sorsolás

már Márczius elsején

melynél az adó- és bélyegmentes

főnyeremény 50,000 forint.

A törlesztési sorsolásokban minden sorsjegynek 6-tól 10 forintig huzatnia kell, azonkívül azonban tovább játszik az

összes főnyereményekre.

Ezen sorsjegyek napi árfolyamon (ma circa 6 frt 50 kr) vétetnek és adatnak Budapesten a

Magyar leszámító és pénzváltó banknál
1—2 Dorottya-utca 6.

Ny. Szabó Albert gyorsajtóján Kézdi-Vásárhelyt.